

Bruxelles, 12. lipnja 2024.
(OR. en)

11121/24

FISC 136
ECOFIN 708
ONU 77

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Prva sjednica Ad hoc odbora za izradu opisa zadaća za Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o međunarodnoj poreznoj suradnji (New York, 26. travnja – 8. svibnja 2024.) – informacije predsjedništva

Prva sjednica Ad hoc odbora za izradu opisa zadaća za Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o međunarodnoj poreznoj suradnji
(New York, 26. travnja – 8. svibnja 2024.)

Informacije predsjedništva

1. Opća skupština UN-a na svojem je 78. zasjedanju 22. prosinca 2023. usvojila Rezoluciju 78/230 o „Promicanju uključive i djelotvorne porezne suradnje u Ujedinjenim narodima”. Rezolucija je usvojena većinom glasova i dobila je široku potporu zemalja u razvoju, posebno skupine afričkih država i skupine G-77. U njoj se opisuje postupak za uspostavu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o međunarodnoj poreznoj suradnji.

2. Zalaganjem za novu multilateralnu poreznu konvenciju nastoji se uspostaviti učinkovitiji i uključiviji međunarodni porezni sustav kojim se bolje odgovara na potrebe zemalja u razvoju, promiče transparentnost i osigurava ravnopravan položaj svih zemalja pri utvrđivanju programa i oblikovanju globalnih poreznih politika i pravila. Tom se promjenom želi ispraviti uočene neravnoteže i nedostatke postojećeg sustava međunarodne porezne suradnje.
3. Polazeći od mandata UN-a, opis zadaća za Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o međunarodnoj poreznoj suradnji treba izraditi otvoreni Ad hoc međuvladin odbor koji je pod vodstvom država članica. Navedeni Ad hoc odbor od 20. do 22. veljače 2024. održao je u New Yorku svoju organizacijsku sjednicu. Kako bi se obavili zadaci utvrđeni mandatom, zakazane su dvije radne sjednice u New Yorku: prva od 26. travnja do 8. svibnja 2024. i druga od 29. srpnja do 16. kolovoza 2024. Dotad bi rad trebao biti zaključen. Pregovori o tekstu konvencije nastaviti će se u sljedećoj fazi.
4. Tijekom belgijskog predsjedanja Radna skupina za porezna pitanja (visoka razina) redovito je pratila razvoj postupka u UN-u i koordinirala stajališta Europske unije i njezinih država članica u okviru Vijeća. Belgijsko predsjedništvo izradilo je prijedlog stajališta u ime Unije i njezinih država članica te je uzelo u obzir sva stajališta država članica kako bi se postiglo zajedničko stajalište. Stajalište u ime Europske unije i njezinih država članica za prvu radnu sjednicu Ad hoc odbora odobreno je 25. travnja 2024.¹ U njemu se zagovara čvrst okvir međunarodne porezne suradnje u okviru Ujedinjenih naroda kako bi se zajamčio pravedan, uključiv i djelotvoran globalni porezni sustav. U stajalištu se naglašava važnost međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima, uključive i pravedne porezne suradnje te poticanja globalnog dijaloga radi stvaranja sinergije politika. EU podupire usklađivanje predložene konvencije s postojećim međunarodnim poreznim inicijativama kako bi se izbjeglo udvostručavanje i osigurala dosljednost. EU i njegove države članice zalažu se za donošenje odluka na temelju konsenzusa kako bi se obuhvatile perspektive svih zemalja te ističu važnost podupiranja ciljeva održivog razvoja djelotvornim poreznim politikama.

¹ ST 9129/24 REV 1.

5. Rasprave na prvoj radnoj sjednici Ad hoc odbora bile su usmjerene na moguću strukturu opisa zadaća, uključujući materijalne elemente konvencije i potencijalne teme za obveze na visokoj razini. Na sjednici se razmatralo i pitanje istodobnog razvoja ranih protokola.
6. Kad je riječ o materijalnim pitanjima, ključne rasprave bile su usmjerene na koncept mobilizacije domaćih resursa i ulogu izgradnje kapaciteta, važnost djelotvornog oporezivanja imućnih pojedinaca i moguće porezne mjere kako bi se odgovorilo na izazove u području okoliša. Najkontroverznija su pitanja bila pravedno oporezivanje prihoda multinacionalnih poduzeća i oporezivanje prekograničnih transakcija. Postoji i rizik od preklapanja s OECD-ovim rješenjem koje se sastoji od dva stupa. Još jedno pitanje oko kojeg su se mišljenja razilazila bio je mogući razvoj ranih protokola, osobito kad je riječ o tome treba li prvo izraditi okvirnu konvenciju i tek nakon toga protokole ili protokole o hitnim pitanjima treba izraditi usporedno s konvencijom. Moguća pitanja koja su delegacije iznijele u vezi s ranim protokolima uključivala su nezakonite financijske tokove, oporezivanje prekograničnih usluga, sprečavanje i rješavanje sporova, oporezivanje imućnih pojedinaca, izazove u području okoliša, razmjenu informacija i porezne poticaje.
7. Predsjednik Ad hoc odbora predložio je vremenski okvir za sljedeće korake, uključujući distribuciju početnog nacrtu opisa zadaća i prilike za dostavu pisanih podnesaka država članica UN-a i dionika prije druge radne sjednice.

8. Europska unija i njezine države članice imale su aktivnu ulogu u raspravama u Ad hoc odboru. Usuglašeno stajalište iznijeli su 26. travnja 2024., na otvaranju prve radne sjednice Ad hoc odbora, delegacija EU-a pri Ujedinjenim narodima u ime EU-a i njegovih država članica i Belgija kao država članica koja aktualno predsjedava Vijećem u ime država članica EU-a. Zajedničko stajalište podržale su i dopunile druge države članice koje su sudjelovale na sjednici. Belgijsko predsjedništvo, delegacija EU-a službe Komisije tijekom sjednice blisko su surađivali kako bi se održavali redoviti sastanci radi razmjene informacija i koordinacije na razini EU-a. Dopušteno je bilo i virtualno sudjelovanje delegacija iz glavnih gradova te fiskalnih savjetnika/atašea iz Bruxellesa. Ti su se sastanci održavali naizmjenice sa sastancima UN-ove regionalne skupine zapadnoeuropskih i drugih država, nakon kojih su sve države članice informirane o najnovijim raspravama. Provedene su i aktivnosti informiranja trećih zemalja te održani sastanci s relevantnim dionicima kao što su organizacije civilnog društva, kao što je usuglašeno na licu mjesta.
9. Prva radna sjednica Ad hoc odbora bila je ključan korak u pripremi nacрта opisa poslova za novi pravno obvezujući instrument o međunarodnoj poreznoj suradnji. Iako je na sjednici potvrđena važnost uključive, djelotvorne i pravedne međunarodne porezne suradnje, ujedno je ukazala na znatne razlike u stajalištima različitih država članica i skupina u okviru UN-a, osobito između razvijenih zemalja i zemalja u razvoju. P otreban je još opsežan rad kako bi se ostvario napredak i po mogućnosti postigao konsenzus o pojedinim pitanjima, uz osiguravanje da okvir djelotvorno odgovara na potrebe svih zemalja.
-